

Vi trenger en nasjonal folkeforsamling!

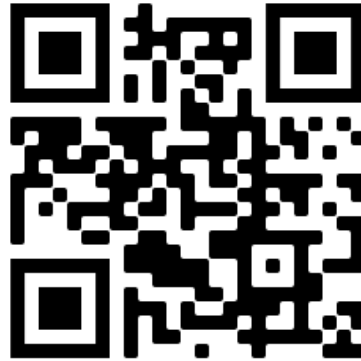
En nasjonal folkeforsamling (CA) om valgreform er en måte å overvinne politikernes egne interesser på og i stedet **gi vanlige folk makt til å utarbeide forslag til et system for Canada.**

Hvordan ville en folkeforsamling fungere?

- Deltakerne blir **valgt tilfeldig** eller ved borgerlotteri for å sikre at forsamlingen er representativ for befolkningen.
- Offentligheten er delt inn i undergrupper for å sikre et **rettferdig mangfold** av kjønn, alder, etnisitet, geografi, utdanning, morsmål med mer.
- Deltakerne får en dypere forståelse av temaet ved å **lytte til eksperter** som deler sin kunnskap med forsamlingen.
- Målet er å oppnå enighet for å sikre at forsamlingen er en **prosess kanadierne kan stole på.**
- **Forslaget legges frem for parlamentet**, som deretter kan velge å stemme over det.
- **Resultater av CA sin policy er forankret i fakta**, ikke i partipolitikk eller valgsykluser.

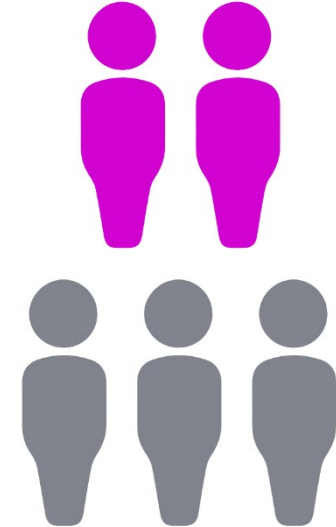
CA brukes i økende grad for å finne enighet i vanskelige saker der politikerne har en **interessekonflikt**, særlig i Irland, Frankrike og Storbritannia.

Scan denne for
å bli involvert!

www.fairvote.ca

www.nationalcitizensassembly.ca

**TO AV FEM
ER IKKE FLERTALL**

**Ikke mer First Past the Post
Krev forholdsmessig representasjon!**

Hva er feil med First Past the Post?

First Past the Post (FPTP) er Canadas nåværende "vinneren kontrollerer alt"-valgsystem med bare ett medlem, der kandidaten med flest stemmer vinner.

Falske flertall, der regjeringspartiet får et flertall av mandatene selv om det får et mindretall av stemmene, er en vanlig bivirkning av vårt system.

FPTP forårsaker også **ustabilitet** ettersom minoriteter som er valgt under dette systemet ofte ikke varer lenge fordi regjeringspartiet oppløser parlamentet tidlig i sin søken etter **fullstendig makt**.

FPTP medfører også at Canada **ofte skifter** mellom ideologisk motstridende regjeringer, noe som fører til kostbare **politiske reverseringer** (opphevelse av politikk som ble innført av den forrige regjeringen).

Canada er et av svært få industriland som fortsatt bruker FPTP i moderne tid.

Andre bieffekter av FPTP inkluderer:

- Sløste stemmer
- Strategisk avstemning
- Splitting av stemmer
- Apati hos velgerne
- Ulik fordeling av stemmemakt
- Splittende politikk/kampanjer
- Redusert mangfold blant representantene

Hva er proposjonal representsjon?

Proporsjonal representasjon (PR) er en gruppe av valgsystemer der antallet mandater et parti har i parlamentet omtrent tilsvarer prosentandelen av de som stemte på partiet (**30% av stemmene = 30% av mandatene**).

PR oppnås ved å velge **flere representanter** for en gitt geografisk region, i stedet for bare én. Dette eliminerer falske flertall og oppmuntrer til samarbeid mellom partiene, noe som fører til varig politikk.

Lokal representasjon er en viktig del av ethvert PR-system som anbefales for Canada, inkludert Mixed-Member Proportional (**MMP**), Single Transferable Vote (**STV**) og Rural-Urban Proportional (**RUPR**).

Mer enn 90 land bruker en eller annen form for PR ved valg av nasjonalforsamling, noe som resulterer i stabile regjeringer med flere partier. **Andre fordeler med PR inkluderer:**

- Brukervennlige stemmesedler
- Økt ansvarlighet
- Kan øke valgdeltakelsen
- Eliminering av strategisk stemmegivning
- Lik representasjon for alle velgere
- Økt mangfold i lovgivningen
- En "politisk talsmann" for alle kanadiere

Hva med Ranked Ballots?

I Canada refererer en "ranked ballot" så å si alltid til **Alternative Vote (AV)**, et spesielt valgsystem der velgerne rangerer kandidatene i den rekkefølgen som de ønsker (**1., 2., 3.**).

Denne prosessen bidrar til å **institusjonalisere strategisk stemming** ved å kanalisere stemmer fra førstevalget til andrevalget og så videre til én kandidat er valgt.

AV brukes i Australias underhus, der det konsekvent skaper **falske flertall**.

Selv om borgerne står fritt til å gi sin første preferanse til et mindre parti, viser resultatene i Australia at **AV stenger små partier ute fra parlamentet** i like stor grad som First Past the Post.

AV har også en tendens til å **favorisere større, mer etablerte sentrumpartier**.

En analyse viser for eksempel at hvis AV hadde blitt brukt ved valget i 2015, ville **de liberale ha vunnet et enda større flertall** (224 mandater i stedet for 184 med FPTP).

Det beste bruksområdet for ranked ballots er som et verktøy i proporsjonale systemer for å velge flere representanter per valgkrets.

Ranked ballots er også nyttige i kommuner som velger sine **rådsmedlemmer i valgkretser** med flere enn ett rådsmedlem.